18.11.2016

Eduskunnan lakivaliokunta
LaV@eduskunta.fi

Viite: Kirjallinen lausuntopyyntö / Lakivaliokunta / U 22/2015 vp jatkokirjelmä (terrorismin torjuminen)

LAUSUNTO LAKIVALIOKUNNALLE

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä kirjallista asiantuntijalausuntoa valtioneuvoston kirjelmän U 22/2015 vp jatkokirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (terrorismin torjuminen).

Suomi on pitänyt neuvotteluissa tärkeänä, että direktiivillä ei velvoiteta jäsenvaltioita perustamaan erityisiä auttamisrakenteita terrorismin uhreja varten, vaan heille suunnatuissa palveluissa tulisi voida hyödyntää olemassa olevia tukipalveluita. Nykyisellään direktiiviehdotus ei edellytä erityisten auttamisjärjestelmien ja -rakenteiden luomista, vaan voidaan käyttää olemassa olevia, yleisiä uhrien auttamisjärjestelmiä.

Direktiiviehdotuksen viimeisimmän version 22 artiklassa säädetään terrorismin uhreille tarjottavista tuki- ja auttamispalveluista, ml. lääketieteellisestä hoidosta. Artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tulee taata terrorismin uhrien erityiset tarpeet huomioivat tukipalvelut rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista annetun direktiivin (2012/29/EU, uhridirektiivi) mukaisesti välittömästi terrori-iskun jälkeen ja niin kauan kuin tarpeellista sen jälkeen. Palvelut voidaan tarjota osana yleisiä uhrien tukipalveluita, tai niiden lisäksi, ja niiden osalta voidaan kääntyä olemassa olevien erikoistukea tarjoavien tahojen puoleen. Artiklan 3 kohdan mukaan tukipalveluiden tulee olla luottamuksellisia ja maksuttomia, ja niiden tulee sisältää mm. emotionaalista ja psykologista tukea.

Uhridirektiivin 8 artiklan mukaan uhrien tukipalvelut ja mahdolliset erityistukipalvelut voidaan perustaa julkisina tai valtiosta riippumattomina järjestöinä, ja ne voidaan järjestää ammattilais- tai vapaaehtoispohjalta.

Sosiaali- ja terveysministeriö tulkitsee tämän niin, että palveluita voi näin ollen myös jatkossa tarjota osana nykyisiä tukipalveluita, ml. kolmannen sektorin tarjoamia palveluita, eikä nyt ehdotettu direktiivi luo tämän osalta uusia velvoitteita ministeriön hallinnonalalla.

Direktiiviehdotuksen 22 artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tulee taata riittävä lääketieteellinen hoito välittömästi terrori-iskun jälkeen ja niin kauan kuin tarpeellista sen jälkeen. Saman kohdan mukaan jäsenvaltiot pidättävät oikeuden järjestää ko. hoito heidän kansallisen terveydenhuoltojärjestelmänsä mukaisesti.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

Suomi on ehdottanut, että artiklan muotoilua muutettaisiin siten, että arvion lääketieteellisen hoidon tarpeellisuudesta tekisi hoitoa tarjoava jäsenmaa. Suomen ehdotus ei kuitenkaan ole saanut työryhmässä tukea. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää hyvänä ko. kohdan toista virkettä, joka noudattaa SEUT 168 artiklan 7 kohdan mukaista jäsenmaiden toimivaltaa terveyspalvelujen ja sairaanhoidon järjestämisessä ja tarjoamisessa. Artiklaehdotusta voitaneen tulkita siten, että myös arvion hoidon tarpeellisesta kestosta tehtäisiin kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän mukaisesti.

Kansainvälisten asiain johtaja Pasi Korhonen

Ylitarkastaja Maija Iles

JAKELU

TIEDOKSI